

Det forholder sig paa ingen Maade saaledes, at alle Bestemmelser, alle Forholds Ordning ere Dele af Forsatningen. Hvad der ved forstaaes, vide vi jo dog saa nogenlunde, og denne den ærede Rigsdagsmands Paastand er derfor kun en af de Maader, hvorpaa man søger at omgaa Grundlovens Bud, idet man tager alle disse smaa Bestemmelser om forskellige Forhold og siger, at det er en Deel af Kirkeforsatningen. Nei, hvad vi her have for os, er ingen Deel, ikke en Stump, ikke et Stykke, ikke en Drevel, ikke det Mindste af Kirkeforsatningen; og derfor kommer Grundlovens Bud heller ikke til Anvendelse paa de Bestemmelser, der indeholdes i det foreliggende Lovforslag; det er altsaa Sagen. Var det en Deel af Kirkeforsatningen, havde den ærede Rigsdagsmand Ret; men saa vilde man ogsaa kunne sige, at Dannelsen af Menighedsraad udgjør et Led eller kan i alt Fald være et væsentligt Led af Kirkeforsatningen, men der er en Masse Bestemmelser, som slet ikke høre ind under Kirkeforsatningen. Saa snart man ved Ordningen af saadanne kirkelige Spørgsmaal kommer til paa den ene eller anden Maade at streife ind paa det borgerlige Omraade, er det nødvendigt at lovgive om dem; men er det ikke Tilfældet, skal man paa ingen Maade betage Administrationen dens Ret; og jeg skal tilføje, at jeg ikke ved nogen Udtalelse vil lade mig skræmme fra at gjøre det, jeg maatte ansee for at være rigtigt.

Formanden: Den ærede Ordfører har Ordet for en kort Bemærkning.

Ordføreren: Jeg kan ikke forstaae, hvorledes den ærede Minister da har kunnet optage Grunddræffene af denne Lov i det Brudstykke af en Kirkeforsatning, som han i forrige Samling forelagde Landsthinget. Det var ikke dengang udtrykkelig knyttet til Menighedsraadene, idetmindste ikke i Forslaget, saaledes som det kom til os; der stod, at selv i de Sogne, hvor der ikke blev oprettet Menighedsraad, kunde Anmeldelsen skee til Præsten. Naar det ikke dengang betragtedes som en Deel af Kirkeforsatningen, seer jeg ikke, at der forelaae nogen Grund til at optage det, og den ærede Mini-

ster har jo ogsaa som Folkethingsmand i de Yttringer, jeg tillod mig at oplæse, saavidt jeg kan skjønne, udtalt sig for, at det var en Deel af Kirkeforsatningen.

Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet: Jeg maa virkelig sige, at jeg albrig gennemlæser Referatet i Rigsdagsstibenden af hvad der er sagt; men jeg paa skjønner overordentlig den Velvillie, Omhyggelighed og Interesse for mine tidligere Yttringer, som bringe de ærede Medlemmer til at læse dem igjennem; da jeg imidlertid ikke følger dette Exempel, er det mig umuligt at oplyse de Misforstaaelser, som kunne ligge til Grund for dem. Jeg antager ogsaa, at Rigsdagen har bedre at gjøre end at forhandle om Yttringer, som ere falske for 6 eller 7 Aar siden. Jeg mener fremdeles, at den Sag, som ligger for, udgjør aldeles ikke noget Led af en Kirkeforsatning; at man iøvrigt ved en Kirkeforsatning kan komme ind paa mange Spørgsmaal, kan komme ind paa Forholdet mellem de enkelte Medlemmers Rettigheder og saa fremdeles, er en anden Sag; det behoer paa, hvorledes den hele Plan for Kirkeforsatningen anvendes. Der kan i en saadan, ligesom i en Grundlov for Statens Vedkommende, være Bestemmelser, som man kan optage eller lade være at optage; det er ganske rigtigt — men derfor kan man paa ingen Maade sige, at det, som her ligger for, har Nogetsomhelst at gjøre med en Kirkeforsatning; det er i det Mindste Noget, som jeg paa det Allerbestemteste maa paa staae.

Barfod: Jeg har paa Dpfördring deltaget i at stille Endringsforslagene under Nr. 1 og 2 og deraf følger da af sig selv, at jeg stemmer for dem. Jeg har imidlertid følt mig opfordret til at erklære, at naaget jeg stemmer for disse to Endringsforslag, fordi jeg føler mig overbevist om, at de, om end kun en lille bitte Smule, ville forbedre Loven; vil jeg dog ikke kunne stemme for selve Loven, saaledes som den er bleven ved de Indstud, § 1 har faaet ved anden Behandling, hvilket jeg af alle Kræfter bestræbte mig for at faae fjernet; og hvilket i den Grad forekommer mig borgerlig utilraabeligt og kirkelig uforvarligt, at jeg, naar det